

τοῦ λόγου... Αἰσχύλος... ἤρπασε τὸ ἐγὼ φράσω*) πολλαχ. Τ'ν ἄρπαξι τ'ν ἀρρώστια Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Τὴν ἄρπαξα (ἐνν. τὴν ἀρρώστια) σύνθηθ. Τὴν ἄρπαξε (ἐνν. τὴν μέθην, ἐπὶ τοῦ μεθύσθεντος) Ἀνδρ. Κρήτ. Τ'ν ἄρπαξι ἡ τ'ν ἔχ' ἀρπαμέν' (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Θράκ. (Αἰν.) Τὸν ἄρπαξα λίγο (ἐνν. τὸν ὕπνον, ἐκοιμήθην ὀλίγον) Πελοπν. κ.ά. Μὴ τὰ δγότ' τὰ χέρια τ' ἀρπα (ἐπὶ τοῦ ἀπλήστου καὶ πλεονέκτου) Λέσβ. Τῆς ἄρπαξ' ἔνα φιλεῖ (τὴν ἐφίλησεν αἰφνιδίως) Ἀθῆν. κ.ά. Νὰ σὲ ἀρπάξω καὶ νὰ σοὺ δείξω! (ἀπειλὴ δαρμού) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) κ.ά. Ἀρπα τὸν ἔνα χτύπα τὸν ἄλλον (ἐπὶ ἀνθρώπων ἀμφοτέρων κακοῦ χαρακτήρος) Λέσβ. Τ' ἄρπαξι τοῦ πιδὶ (συνέλαβε) Θεσσ. (Καλαμπάκ.) Τὴν ἄρπαξε τ' ἀπὲρ τοὺς (ἐνν. τὴ φωνή, ἤκουσαν) ΔΒουτυρ. Ἐπανάστ. ζῶων 133. Ἐρπαξα ἀγάπην 'ς σὸν δεῖνα (ἡσθάνθην ἀγάπην πρὸς τὸν δεῖνα) Κερασ. Ἀρπαξε φωθιά τὸ σπῖτι ἡ ἄρπαξε τὸ δαροῦτι - τὸ σπῖτι - τὸ φουστάνι κττ. (ἐνν. φωτιά, ἀνεφλέγη, ἐκάη) Κρήτ. Ἀρπαξε τὸ σκουτὶ Κύθηρ. Ἐρπάξα δὰ ροῦχα Κρήτ. Ἀρποῦ δὰ ξύλα αὐτόθ. Τὸ φαγεῖ ἄρπαξε (ἐνν. τσίκνα. Συνών. ἐπίασε, κάθισε, τσίκνισε) πολλαχ. Ἀρπάζουν τὰ μάτια (ἐνν. τὴν λάμπιν τοῦ πυρὸς καὶ βλάπτονται. Ἐπὶ τῆς λεχοῦς ἡ ὁποία ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ μέχρι τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καθαρμοῦ δὲν πλησιάζει εἰς κλίβανον διὰ νὰ μὴ ὑποστῇ βλάβην τοῦ φωτὸς τῶν ὀφθαλμῶν) Ἀρκαδ. Ἀρπαξι ψουμί τοῦ σ'ιάρ' (ἐμεστώθη ὁ καρπὸς τοῦ) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Τὸ χαλάζει τ' ἄρπαξε τὰ σ'ιάρια (τὰ ἔβλαψε) Πελοπν. (Φεν.) Μ' ἄρπαξ' ἔνας πόνος 'ς τὰ νεφρά-ς τὴν κοιλιά κττ. (μὲ προσέβαλε) Ἀθῆν. κ.ά. Ἀρπαμένο πρόσωπο (ἐνν. τοῦ δέρματος, ὅπερ ρικνοῦται, ὅταν ἡ κατεργασία ἀρχίσῃ διαμιάς μὲ ἰσχυρὰς βυρσοδεψικὰς ὕλας) Ἀθῆν. || Παροιμ. φρ. Τοῦ ἀρπάσαι καὶ ξεσκίσαι (ἐπὶ ἀδίκου καὶ αὐθαίρετου ἀρπαγῆς) Ἡπ. Γνωμ. Ἀρπαξε νὰ φάς καὶ κλέψε νὰ 'χης (ὅτι δι' ἀρπαγῶν καὶ κλοπῶν δύναται τις νὰ εὐημερῇ) πολλαχ. Πρῶτον μοῖραν ἄρπαξε κι ἂν ἔν' καὶ 'λίγον δέχτου ἀτο (τὸ πρῶτον μερίδιον λάβε καὶ ἂν εἶναι καὶ ὀλίγον νὰ τὸ δεχθῇς) Οἶν. || Ἀσμ.

Θωρῶ τὴν ψωμοθήκην μας κ' εἶναι ψωμιά γεμάτη, μπαίνω καὶ βγαίνω καὶ γελῶ καὶ 'ρπῶ ἔνα κομμάτι Νίσυρ.

Ἀπὸν τὴ χέρα τὴν ἀρπα, 'ς τ' ἄλλογο τὴ γαθίζει, 'ς τοῦ βασιλέα ἔφταξε καὶ τοῦ ροζοναρίζει (ὁμιλεῖ) Κρήτ. Συνών. ἀρπακόλλω 1, ἀρπακώνω, γραπώνω. β) Μέσ. ἔρχομαι εἰς χεῖρας ἐχθρικῶς, συμπλέκομαι πολλαχ.: Ἀρπάχτηκαν ἡ ἀρπαχτήκανε (συνών. φρ. ἡρθαν 'ς τὰ χέρια) πολλαχ. Ἀρπαχτήκανι 'ς τὰ χέρια Σάμ. Ἀρπαχτήκανε οἱ κοκόρηδες Μέγαρ. || Ἀσμ.

Ἀρπατ' ὁ γέρος μὲ τὴ γρὰ καὶ πέφτει ὁ γέρος κάτω Κρήτ. γ) Ἡ προστ. ἄρπα ἐπιρρηματ., αἰφνης, παρὰ προσδοκίαν, ἀνελπίστως Κύπρ.: Ἦρτεν ἄρπα ἰθαὶ μοῦ τὸ εἶπεν. Μὲν τὸ ξυπνήσης ἄρπα τὸ παιδὶν ἰθαὶ συντρομάσσης το. Κάτι εἶδα ἄρπα μέσα 'ς τὰ σκοτεινὰ ἰθαὶ εὐντρομάχτην ἡ καρκιά μου. Ἐδωτῶν τῆς ἄρπα ἔναν μπάτσον. || Φρ. Ἀρπα τὸ ἀνόρηστα (παρὰ προσδοκίαν). Συνών. αἴφνης, ἀναπάντεχα, ἀναφαντῶς, ἀναχάμπαρα, ἀναχπάραχα, ἀνελπίστα, ἄξαφνα, ἄξυπα, ἀφνίδια, ἄφνου, ἀφόραχα, ξαφνικά, ξάφνου. δ) Ἀναρπάζω, παρασύρω, ἐπὶ ἀνέμου σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.): Μοῦ ἄρπαξε ὁ ἀέρας τὸ καππέλλο σύνθηθ. Ἀέρας ἔρπαξεν τὸ φέσι μ' Τραπ. Ἡ σημ. αὕτη καὶ ἀρχ. Πβ. Θουκ. 6,104 «ἀρπασθεὶς ὑπ' ἀνέμου... ἀποφέρεται ἐς τὸ πέλαγος».

ε) Ἀπάγω βιαίως Κεφαλλ. Κύπρ. Πόντ. (Κερασ.) Σύμ. κ.ά. — Λεξ. Βυζ.: Ἀρπάξανε μὰ κωπέλλα Κεφαλλ. Αὐτὲς οἱ κόρες ἦτον κ' οἱ τρεῖς βασιλοπούλλες καὶ τοῖς ἔχεν καὶ τοῖς τρεῖς ῥπαμένες τὸ θεριὸ (ἐκ παραμυθ.) Σύμ. Βρίσκει... ἔναν

παπᾶ μὲ τὰ ἱερά του καὶ πάαιν-νεν νὰ λουτουργήσῃ σ' ἔνα ξωκκλήσι, ῥπα τον, παίρει τον 'ς τὸν πύργο (ἐκ παραμυθ.) αὐτόθ. || Ἀσμ.

Εἰς τὸ στενὸν τῆς ἀγαπῶ πάμεν νὰ κάτσωμεντε,

ἅμα νὰ κράξῃ πετεινὸς νὰ τὴν ἀρπάξωμεντε

Κύπρ. 2) Καίω ἐξωτερικῶς, περικαίω, καψαλίζω ἐπὶ πυρὸς, φούρνου, ἡλίου κττ. κοιν.: Ἀρπαξε ὁ φούρνος τὰ κουλούρια - τὸ ψητὸ - τὰ ψωμιά κττ. Ἀρπαξε ἡ φωτιά τὸ κρέας - τὸ φαεῖ κτλ. κοιν. Τὸν ἄρπαξ' ἡ λαμνὸς τοῦ γραφὲ Μακεδ. (Χαλκιδ.) Συνών. ἀδράχνω Α 2. Καὶ ἀμτβ. περικαίωμαι, καψαλίζομαι κοιν.: Ἀρπαξε τὸ κρέας - τὸ ψητὸ - τὸ ψωμί κττ. κοιν. Ἀρπαξαν τὰ γεννήματα - τὰ σπαρτὰ κττ. (ὅταν ἀνακόπτεται ἡ περαιτέρω ὠρίμανσις ἐνεκα τῆς πολλῆς θερμότητος χωρὶς νὰ σχηματισθῇ ὁ καρπὸς τελείως) πολλαχ. Ἀρπαξ' ὁ καπνὸς (ὁ μὴ περισυλλεγόμενος ἐγκαίρως καὶ ἐπὶ τοῦ στελέχους ξηραίνόμενος) Στερελλ. (Ἀγρίν.) Ἀρπαμένου σ'ιάρ' (σῖτος κακῆς ποιότητος ὡς προώρως ἐνεκα τοῦ καύσωνος ὠριμάσας) Θεσσ. 3) Δάκνω, ἐπὶ κυνὸς Πελοπν. (Λακων.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Τὸν ἄρπαξε τὸ σκυλλὶ Λακων. Ἐρπαξε με ὁ σκύλλον Κερασ. Τραπ. Χαλδ. || Φρ. Ἀρπάει σε! (χλευαστικῶς πρὸς τὸν μάτην ζητοῦντα τι) Κοτύωρ. || Παροιμ. Ὁ σκύλλον π' ὑλάζ' κ' ἀρπάξ' (ὁ σκύλλος ποῦ ὑλακτεῖ δὲν δαγκάνει ἐπὶ ἐχθροῦ οὐχὶ ἐπικινδύνου, διότι εἶναι οὐχὶ ὕπουλος, ἀλλὰ καταφανὴς ἐκ τῆς καταλαλιᾶς του) Χαλδ. 4) Εἰσδύω ἀποτόμως, ἐπὶ ἐργαλείου Προπ. (Κύζ.): Ἀρπάζει τὸ ἐργαλεῖο μου καὶ μοῦ χαλάει.

Β) Μεταφ. 1) Θρασέως διακόπτω τινὰ ὁμιλοῦντα, αὐθαδιάζω, θρασέως φέρομαι πρὸς τινὰ Πόντ. (Τραπ.)

2) Προξενῶ εἰς τινὰ αἰφνίδιον τρόμον, συναρπάζω Κύπρ. κ.ά.: Ἀσμ.

Ἀπομακρὰν φωνάζουν τοὺς ἰθ' ἀποκοντὰ λαλοῦν τοὺς, Σαρακηνοί, ἀρματῶν-νεοθε, ἰθαὶ Τοῦρκοι, περιποιέστε, μὲν δώκωμεν 'ς τὴν μέσην σας ἰθαὶ πῆτ' ἀρπάξαμέν σας

Κύπρ.

Ἐξέβην σὰν τὴν πέρτικαν | ἡ κόρη μὲ τὰ νυχτικά,

ἄσπρα ροῦχα ἰθαὶ παστρικά | ἰθ' εἶδα τὴν ἰθ' ἀρπάχτηκα αὐτόθ. Συνών. ξαφνίζω. β) Παθ. γίνομαι ἐκπληκτος ἐκ προσβολῆς δαιμονικῆς, ἐξ ἐπηρείας κακοῦ στοιχείου Σύμ.: Αὐτὸς εἶναι σὰν ῥπαμένος. 3) Ἀντιλαμβάνομαι, ἐννοῶ ταχέως Κεφαλλ. Πόντ. (Κερασ.): Ὅτι κι ἂν ἀκούῃ κ' ἐλέπη εὐτὺς ἀρπάξ' ἀτο (τὸ ἀρπάζει. Τὸ ἀρπάξ' ἀτο ἐκ τοῦ ἀρπάζει ἀτο) Κερασ. Πβ. καὶ Πλουτάρχ. Ἀδολεσχ. 7,37 «ἀρπάσας οὖν τὸ αἰνιχθὲν ἐκείνος καὶ νοήσας». β)

Ἀκούων τι συγκρατῶ ἐν τῇ μνήμῃ, μνημονεύω Τῆν. κ.ά.: Παιδιά μικρὰ μὰ φορὰ ν' ἀκούσουν ἀμέσως τὸ ἀρπάζουν τὸ παραμύθι Τῆν. 4) Μέσ. καταλαμβάνομαι ὑπὸ αἰφνιδίας ὀργῆς Ἡπ. (Ἰωάνν. Χουλιάρ. κ.ά.) Θεσσ. Κύπρ. Μέγαρ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Κορινθ. Τρίκκ.) Σάμ. κ.ά.: Ἀρπάζεται εὐκολα Ἀρκαδ. Εἶνι ῥιδάρ'ς ἀνθρουπους κι ἀρπάζειτι Χουλιάρ. Ρε σοῦ, δὰ ἀρπάξεται ἔτσι! Μέγαρ. || Ἀσμ.

Ἀρπάχτηκεν ἰθ' ἐντρίστηκεν | ἰθ' ἐθύμωσεν ἰθ' ἀγγρίστηκεν

Κύπρ. Συνών. ἀφαρπάζομαι (ιδ. ἀφαρπάζω). 5) Ἀλαζονεύομαι, ὑπεραίρομαι Θεσσ. Νίσυρ.: Μὴν ἀρπάξεται, 'ἐν ἡξέρεῖς ὡς αὔριο Νίσυρ. Ἀρπαμένους ἀνθρουπους Θεσσ. Συνών. φρ. τὸ παίρνω ἀπάνω μου.

ἀρπακόλλημα τό, ἀμάρτ. ἀρπονκόλλ'μα Στερελλ. (Ἀράχ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀρπακόλλω.

1) Βιαία σύλληψις, ἄρπαγμα: Θείλ' ἀρπονκόλλ'μα κι πέταμα κάτου. 2) Ἰσχυρὰ προσκόλλησις: Εἶδες ἀρπονκόλλ'μα πόκαμι;

